

ข้อเสนอเชิงนโยบาย

การพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษา

สั่งพิมพ์ สกศ.อันดับที่ 61/2553

ISBN 978-616-7324-40-1

สำนักงานและชำนิการสภากาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

ข้อเสนอเชิงนโยบาย
การพัฒนาครุและบุคลากรทางการศึกษา

สำนักงานเลขานุการสภาการศึกษา

คำนำ

การพัฒนาคุณภาพครูดูใหม่เป็นกรอบแนวทางที่สำคัญ ประการหนึ่งในข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561) โดยมุ่งให้ครูเป็นผู้อ่อนวยให้ผู้เรียนเกิด การเรียนรู้ สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ มาตรฐาน สามารถพัฒนาตนเองและแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง มีสภावิชาชีพ ที่เข้มแข็ง บริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อพัฒนาครูคณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงในอาชีพ มีขวัญกำลังใจ อุปถัมภ์ได้อย่างยั่งยืน

สำนักงานเลขานุการศึกษาในจังหวัดนราธิวาส จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย ที่มีบทบาทหน้าที่ในการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีกรอบทิศทางและ แนวทางที่ชัดเจนในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่าง เป็นระบบ ที่ทำให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีศักยภาพ มีขวัญ และกำลังใจในการปฏิบัติงาน พัฒนาการจัดการเรียนรู้และการบริหาร จัดการและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพที่ส่งผล ต่อคุณภาพของผู้เรียน และเพื่อส่งเสริม พัฒนาและรักษามาตรฐาน วิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา การดำเนินงานใช้ระบบวิธี วิจัยและพัฒนาเป็นฐานในการพัฒนา ผลจากการดำเนินงานทำให้ ได้ข้อเสนอเชิงนโยบายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา พร้อมมาตรการเร่งด่วนและมาตรการระยะยาว การดำเนินในครั้งนี้ ได้รับความร่วมมือจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิชิต ฤทธิ์จุรัญ จาก

370.1072	สำนักงานเลขานุการศึกษา
ส 691 ข	ข้อเสนอเชิงนโยบายการพัฒนาครูและบุคลากร ทางการศึกษา/กรุงเทพฯ : สกศ., 2553.
	44 หน้า
	ISBN. 978-616-7324-40-1
	1. การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา 2. ข้อเสนอเชิงนโยบาย 3. ชื่อเรื่อง.

ข้อเสนอเชิงนโยบายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

สิ่งพิมพ์ สกศ. อันดับที่ 61/2553

พิมพ์ครั้งที่ 1 สิงหาคม 2553

จำนวน 1,000 เล่ม

ผู้จัดพิมพ์เผยแพร่ กลุ่มนโยบายพัฒนาครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา สำนักนโยบายด้านพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานเลขานุการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ถนนสุขุมวิท แขวงคลองเตย เขตคลองเตย กรุงเทพฯ 10300

โทร. 0-2668-7974 หรือ 0-2668-7123 ต่อ 2513

โทรศัพท์ 0-2243-1129

Web site: <http://www.onec.go.th>

ผู้พิมพ์ บริษัท พฤกษาวนกรฟิค จำกัด 90/6 ช.จัรัญสนิทวงศ์ 34/1 ถนนจรัญสนิทวงศ์ แขวงอรุณอมรินทร์ เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ 10700 โทร. 0-2424-3249, 0-2424-3252 โทรศัพท์ 0-2424-3249, 0-2424-3252

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร เป็นประธานคณะทำงาน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชูชาติ พ่วงสมจิตต์ ดร. เก็จกนก เอื้องวงศ์ จากมหาวิทยาลัยสุขทัยธรรมาริราช และ ดร.นงเยาว์ อุทุมพร จากมหาวิทยาลัยราชภัฏนบุรี เป็นคณะทำงาน ทำให้การดำเนินงานสำเร็จลุล่วงด้วยดี

สำนักงานฯ ขอขอบคุณ ครูผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ร่วมให้ข้อมูลและแสดงความคิดเห็นในการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาและร่วมประเมินเชิงวิพากษ์ข้อเสนอเชิงนโยบายฯ และหวังว่าข้อเสนอเชิงนโยบายฯ นี้ จะเป็นประโยชน์ต่อห่วงงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อไป

(ศาสตราจารย์พิเศษรอง จันทร์สุ)

เลขานุการสภาพการศึกษา

สารบัญ

	หน้า
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
3. กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
4. กระบวนการวิจัยและพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบาย	7
5. ผลการวิจัยและพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบาย การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา	9
6. ข้อเสนอเชิงนโยบายการพัฒนาครูและบุคลากร ทางการศึกษา	17
ข้อเสนอเชิงนโยบายประเด็นที่ 1	17
จัดระบบและกลไกในการพัฒนาครูและบุคลากรทาง การศึกษาให้มีคุณภาพ สามารถจัดการเรียนการสอน บริหารจัดการและสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน ที่ส่งผลถึงคุณภาพผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	
ข้อเสนอเชิงนโยบายประเด็นที่ 2	21
พัฒนาระบบการบริหารจัดการใหม่ประสิทธิภาพเอื้อ ต่อการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา	
ข้อเสนอเชิงนโยบายประเด็นที่ 3	24
จัดระบบการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียน การสอนให้เอื้อต่อการปฏิบัติงานของครูและบุคลากร ทางการศึกษา	

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ข้อเสนอเชิงนโยบายประเด็นที่ 4 จัดระบบการเสริมสร้างขวัญกำลังใจและความ ก้าวหน้าในวิชาชีพของครูและบุคลากรทางการศึกษา	27
7. เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ สรุปข้อเสนอเชิงนโยบายการพัฒนาครูและบุคลากร ทางการศึกษา	29
บรรณานุกรม	33
คำสั่งสำนักงานเลขานุการสภาพการศึกษาที่ 39 / 2551 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการวิจัยโครงการวิจัย และพัฒนานโยบายการพัฒนาครูและบุคลากร ทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	35
คณะกรรมการ	37

ข้อเสนอเชิงนโยบาย

การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาถือว่าเป็นพลังทางปัญญาสำหรับประชาชนในการพัฒนาตนเอง สังคม และชาติบ้านเมืองให้รุ่งเรือง ซึ่งโลกในยุคปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เป็นสังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ที่แข่งขันกันด้วยปัญญาใช้ความรู้เป็นฐานในการทำงาน และให้ความสำคัญกับการพัฒนางานด้านการศึกษาเพื่อส่งเสริมนักศึกษาของประเทศให้มีความรู้ และสามารถปรับตัวได้ทันต่อสถานการณ์และการเปลี่ยนแปลง (สำนักงานเลขานุการสภาการศึกษา, 2548) การจัดการศึกษาปัจจุบันสนองตอบพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดความมุ่งหมายในการจัดการศึกษาว่า ต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สรติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ยึดหลักการจัดการศึกษาตลอดชีวิต สำหรับประชาชน ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องเพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพเป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาในมาตรา 22 ต้องยึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ถือว่าผู้เรียน

มีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ และที่เกี่ยวกับครูและบุคลากรทางการศึกษา 1) ในมาตรา 52 ให้กระทรวงส่งเสริมให้มีระบบ กระบวนการผลิต การพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยการกำกับและประสานให้สถาบันที่กำหนดที่ผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมและมีความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่ และการพัฒนาบุคลากรประจำการอย่างต่อเนื่อง รัฐพึงจัดสรรงบประมาณและจัดตั้งกองทุนพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา 2) มาตรา 53 ให้มีองค์กรวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษา มีฐานะเป็นองค์กรอิสระภายใต้การบริหารของสถาบันวิชาชีพ ในกำกับของกระทรวง มีอำนาจหน้าที่กำหนดมาตรฐานวิชาชีพ ออกและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ กำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ รวมทั้งการพัฒนาวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษา และต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามที่กฎหมายกำหนด 3) มาตรา 55 ให้มีกฎหมายว่าด้วยเงินเดือน ค่าตอบแทน สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์เกือกุลอื่น สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้มีรายได้ที่เพียงพอและเหมาะสมกับฐานะทางสังคมและวิชาชีพ ให้มีกองทุนส่งเสริมครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาเพื่อจัดสรรงบเป็นเงินอุดหนุนงานริเริ่มสร้างสรรค์ ผลงานดีเด่น และเป็นรางวัลเชิดชูเกียรติครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา และ 4) มาตรา 57 ให้นำเสนอทางการศึกษาระดมทัพยกรบุคคลในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยนำประสบการณ์ ความรอบรู้ ความชำนาญ

และภูมิปัญญาท้องถิ่นของบุคคลดังกล่าวมาใช้ เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษาและยกย่องเชิดชูผู้ที่ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545: 13, 30-32)

จากการดำเนินงานที่ผ่านมา แม้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้พยายามดำเนินงานเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาอย่างต่อเนื่อง โดยมีการกำหนดยุทธศาสตร์และแผนการพัฒนาครู มีการจัดอบรมสร้างความรู้ความเข้าใจทั้งด้านเนื้อหาวิชาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้และเทคนิคการสอนต่างๆ ให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาด้วยการจัดประชุมปฏิบัติการและการอบรมในแต่ละปี ใช้งบประมาณค่อนข้างมาก แต่โดยภาพรวมพบว่า คุณภาพผู้เรียนยังไม่ pragmatism เป็นที่พอใจ ดังจะเห็นได้จากการประเมินและการทดสอบโดยองค์กรหรือหน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในและต่างประเทศ บ่งชี้ว่าคุณภาพผู้เรียนยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำและด้อยกว่านานาชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบแรก (ช่วงปี 2544-2548) ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ได้สะท้อนวิถีคุณภาพการศึกษาไทยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานค่อนข้างชัดเจนว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษาได้มาตรฐานขั้นต่ำตามหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ประมาณ 1 ใน 3 และอีกประมาณ 2 ใน 3 (มากกว่า 2 หมื่นแห่ง) ไม่ได้มาตรฐาน ครุข้าดเคลนทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ครุได้มาตรฐานเฉพาะด้านวุฒิการศึกษาแต่เวิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น

สำคัญยังไม่ได้มาตราฐาน ผู้เรียนส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรต่อ แต่ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาจะดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบสอง (ช่วงปี 2549-2553) กำหนดเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่อ (2.75) พบว่า มีค่าเฉลี่ยผลการประเมิน 14 มาตราฐาน ได้รับตั้งเป็น มีโรงเรียนที่ได้รับการรับรอง 12,268 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 79.07 และไม่รับรอง 3,247 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 20.93

สำนักงานเลขานุการสภาพการศึกษาในฐานะหน่วยงานระดับนโยบายตระหนักรถึงความจำเป็นในการศึกษาสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในระดับปฏิบัติเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาให้ตรงประเด็นที่ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพของครู บุคลากรทางการศึกษา และพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างแท้จริง จึงได้ทำการวิจัยและพัฒนานโยบายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยศึกษารวบรวมข้อมูลจากเอกสารรายงานผลการดำเนินงานพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาจากหน่วยงานต่างๆ สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยจัดประชุมระดมความคิดจากครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์ และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 ครั้ง เจาะลึกทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอน ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา และจัดประชุมระดมความคิดจากผู้รับบริการหรือผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับผลกระทบจากการจัดการเรียนการสอนโดยตรง คือ ผู้ปกครอง และนักเรียนเพื่อศึกษารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนให้ครบถ้วนจากผู้เกี่ยวข้องทุกกลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ด้วยโปรแกรม ATLAS.ti Demo V. 50 และจัด

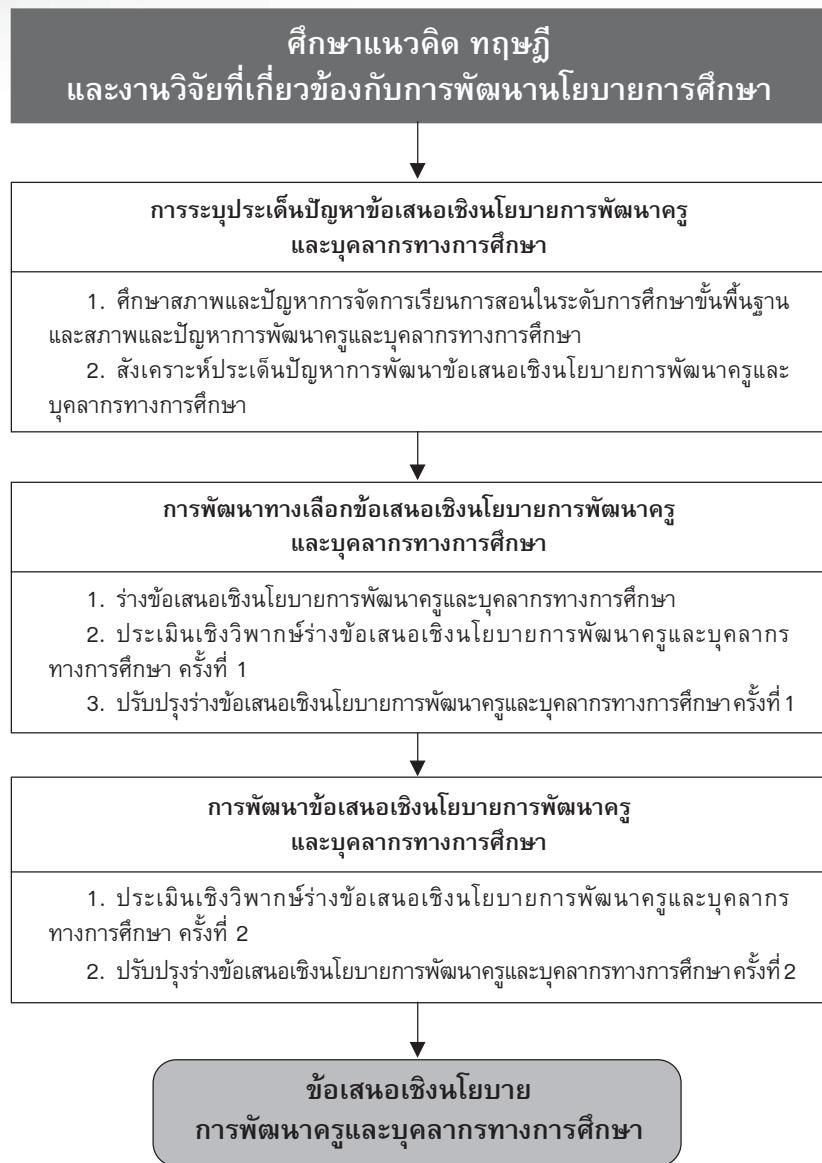
หมวดหมู่ของข้อมูลให้เป็นระบบ วิเคราะห์ความสอดคล้องของข้อมูล
แต่ละกลุ่ม และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้สรุปเป็นประเด็นปัญหาในการ
พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อนำไปร่วงข้อเสนอเชิง
นโยบายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา และประเมินเชิง
วิพากษ์ร่วงข้อเสนอเชิงนโยบายโดยผู้ทรงคุณวุฒิ และบุคลากร
ทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการใช้ การส่งเสริม และการพัฒนาครู
และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อผลลัพธ์ได้มีปรับปรุงร่วงข้อเสนอ
เชิงนโยบายจนได้ข้อเสนอเชิงนโยบายที่สมบูรณ์เพื่อเป็นกรอบ
ทิศทางและแนวทางในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่าง
ต่อเนื่อง และมีคุณภาพ

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนาอย่างการพัฒนาครุและบุคลากรทางการศึกษา ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. กรอบแนวคิดในการวิจัย

เพื่อให้ได้ข้อเสนอเชิงนโยบายการพัฒนาครุและบุคลากรทางการศึกษาที่มีความชัดเจน ครอบคลุม มีความสอดคล้องกับสภาพปัจจุบันการจัดการเรียนการสอน และความต้องการในการพัฒนาครุและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ในการดำเนินการจึงได้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยและพัฒนา (research and development) เป็นฐานในการพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบาย โดยกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยดังภาพประกอบที่ 1

ภาพประกอบที่ 1 ครอบแนวคิดในการวิจัยและพัฒนานโยบายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

4. กระบวนการวิจัยและพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบาย

การพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ดำเนินการโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยและพัฒนาเป็นฐานในการพัฒนา โดยประยุกต์แนวคิดของศุภชัย ยะวงศ์ประภาษ (2538) ซึ่งระบุกระบวนการพัฒนานโยบายไว้ 3 ขั้นตอน คือ การระบุประเด็นปัญหานโยบาย การพัฒนาทางเลือกนโยบาย และการพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบาย รายละเอียดการดำเนินการ มีดังนี้

4.1 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการพัฒนานโยบายและเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาและการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

4.2 กำหนดองค์ประกอบของข้อเสนอเชิงนโยบายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

4.3 ระบุประเด็นปัญหานโยบาย โดยสังเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา และผลการศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งดำเนินการศึกษาโดยการสนทนากลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษาในเทคโนโลยีและครุทุกกลุ่มสาระจากสถานศึกษาใน 7 ภูมิภาค คือ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันตก ภาคตะวันออก กรุงเทพมหานครและปริมณฑล และภาคใต้

4.4 พัฒนาทางเลือกนโยบาย โดยการประมวลข้อมูลผลการศึกษาจากประเด็นปัญหานโยบาย ศึกษาทิศทางการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาจากแผนการศึกษาแห่งชาติ แผนผลิต

และพัฒนากำลังคนนวัตกรรมการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา และเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดทางเลือกข้อเสนอเชิงนโยบาย

4.5 จัดทำร่างข้อเสนอเชิงนโยบายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

4.6 ประเมินเชิงวิพากษ์ร่างข้อเสนอเชิงนโยบายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาครั้งที่ 1 โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหารระดับนโยบายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้และพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2552 ณ ห้องประชุม 2 อาคาร 2 สำนักงานเลขานุการสภาการศึกษา

4.7 ปรับปรุงแก้ไขร่างข้อเสนอเชิงนโยบายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาครั้งที่ 1 ตามข้อคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหารระดับนโยบายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ระหว่างเดือน กันยายน - ธันวาคม 2552

4.8 ศึกษาความครอบคลุม ความเหมาะสม ความสอดคล้องและความเป็นไปได้ของข้อเสนอเชิงนโยบายและการนำข้อเสนอเชิงนโยบายสู่การปฏิบัติโดยการจัดประชุมประเมินเชิงวิพากษ์ร่างข้อเสนอเชิงนโยบายการพัฒนาครูฯ (ครั้งที่ 2) จากผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษาและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งครุและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งเป็นผู้ที่จะได้รับการพัฒนา เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2552 ณ โรงแรมมิราเคิลแกรนด์ หลักสี่ กรุงเทพฯ

4.9 ประชุมปฏิบัติการสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อปรับปรุงแก้ไขร่างข้อเสนอเชิงนโยบายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา (ครั้งที่ 2) ตามข้อเสนอแนะจากการประชุมพิจารณาของผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษาและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งข้อเสนอแนะจากครุและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งเป็นผู้ที่จะ

ได้รับการพัฒนา เมื่อวันที่ 27 - 29 มกราคม 2553 ณ โรงแรมมิราเคิลแกรนด์ หลักสี่ กรุงเทพฯ

4.10 จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปเป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและสามารถจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดคุณภาพตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษา

5. ผลการวิจัยและพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

5.1 ผลการระบุประเด็นปัญหาข้อเสนอเชิงนโยบายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ประกอบด้วย

5.1.1 ผลจากการศึกษาวิจัยและพัฒนาสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สรุปได้ว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ไม่ได้จัดการศึกษาวิชาเอกในกลุ่มสาระที่สอน มีภาระงานมาก ขาดความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน มีการวัดผลประเมินผลไม่เหมาะสม ขาดการนิเทศติดตาม การพัฒนาครูขาดขวัญกำลังใจในการทำงาน ผู้เรียนขาดทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ ขาดอัตรากำลังของศึกษานิเทศก์ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะกลุ่ม

5.1.2 ผลการศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สรุปได้ดังนี้ ด้านผู้เรียน พบว่า ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทางวิชาการมากขึ้นแต่มีปัญหาอันเนื่อง

มาจากสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อม มีผลสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำขาดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ขาดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหาและความคิดสร้างสรรค์ ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา พบว่า ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงด้านโครงสร้างและระบบบริหารทำให้มีภารกิจเพิ่มขึ้น และมีวิกฤติการขาดแคลนครูผู้สอนในทุกช่วงชั้น และทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยเฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วิทยาศาสตร์ โดยมีสาเหตุมาจากการควบคุมอัตรากำลังของภาครัฐส่วนหนึ่ง การไม่สามารถจุนใจคนที่มีความรู้ ความสามารถมาเป็นครู ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงด้านหลักสูตรเป็นหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีการบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีการอบรมผู้บริหาร ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ ด้านการจัดการเรียนการสอน มีการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ด้านการวัดและประเมินผลผู้เรียน ปัญหาอุปสรรคของการจัดการเรียนการสอน พบว่า ครูผู้สอนบางส่วนยังไม่สามารถปรับและพัฒนาตนเองในการจัดการเรียนการสอนในเนื้อหาสาระที่ทันกับความเปลี่ยนแปลงของสังคม ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนของผู้เกี่ยวข้อง พบว่า มีปัญหาการดำเนินงานการกระจายอำนาจการบริหาร การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของเอกชนและครอบครัว ขาดการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเรียนการสอน เนื่องจากครูและบุคลากรขาดความสามารถและไม่ได้รับการพัฒนาให้รู้จักใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ขาดกลไกที่จะจุนใจให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมเป็นเครือข่ายในการจัดการศึกษา สถานศึกษาระดับขั้นพื้นฐานขาดความคล่องตัวในการบริหารจัดการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคเอกชน องค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนร่วมและสนับสนุนการจัดการศึกษา ยังทำได้น้อย

5.1.3 ผลการศึกษาสภาพปัญหาการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

พบว่า ครูได้รับการพัฒนาค่อนข้างมาก แต่ยังขาดการติดตามประเมินผล หลักสูตรในการพัฒนาครูมีความชัดเจน มีค่าใช้จ่ายเพื่อการพัฒนาค่อนข้างสูง ขาดการวางแผนระยะยาว สำหรับแนวทางการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ควรมีการจัดทำระบบข้อมูลครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง มีการวิจัยและพัฒนานโยบายพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ปรับหลักเกณฑ์และวิธีการมีวิทยฐานะ และเลื่อนวิทยฐานะโดยพิจารณาจากพฤติกรรมและกระบวนการทำงาน ประจักษ์พยานเอกสารที่ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่และผลงานการปฏิบัติงาน

5.1.4 ผลการสังเคราะห์ประเด็นปัญหาการพัฒนา

ข้อเสนอเชิงนโยบายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา พบว่า สาเหตุปัญหาการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา สามารถสังเคราะห์ประเด็นปัญหาในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา 7 ประเด็น คือ 1) ขาดระบบและกลไกการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน 2) ขาดระบบบริหารจัดการที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา 3) ขาดระบบสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อกุญแจผู้เรียน 4) ขาดระบบการส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา 5) ขาดขั้นตอน กำลังใจในการทำงาน 6) ขาดระบบส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน ของครูและบุคลากรทางการศึกษา และ 7) ขาดระบบและกลไกในการบริหารจัดการที่ดี

5.2 ผลการพัฒนาทางเลือกข้อเสนอเชิงนโยบายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ประกอบด้วย

5.2.1 ผลการร่างข้อเสนอเชิงนโยบายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา สรุปได้ว่า จากการสังเคราะห์ ประเด็นปัญหาการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา 7 ประเด็น ดังกล่าว ได้นำมาเป็นกรอบร่างข้อเสนอเชิงนโยบายได้ 4 ประเด็น คือ ประเด็นที่ 1 จัดระบบและกลไกในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพสามารถจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลถึงคุณภาพผู้เรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มียุทธศาสตร์การดำเนินงาน 8 ข้อ ประเด็นที่ 2 พัฒนาระบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา มียุทธศาสตร์การดำเนินงาน 12 ข้อ ประเด็นที่ 3 จัดระบบการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้อีกต่อการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา มียุทธศาสตร์การดำเนินงาน 12 ข้อ และประเด็นที่ 4 จัดระบบการเสริมสร้างขวัญกำลังใจและความก้าวหน้าในวิชาชีพของครูและบุคลากรทางการศึกษา มียุทธศาสตร์การดำเนินงาน 7 ข้อ

5.2.2 ผลการประเมินเชิงวิพากษ์ร่างข้อเสนอเชิงนโยบายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ครั้งที่ 1 ผลการประเมินเชิงวิพากษ์โดยผู้ทรงคุณวุฒิสรุปได้ ดังนี้ 1) ด้านความครอบคลุม พบว่า ร่างข้อเสนอเชิงนโยบายมีความครอบคลุมประเด็นบางส่วน และให้มีการสังเคราะห์ประเด็นเด่นๆ ที่สามารถดำเนินการได้ทันทีเพื่อให้เกิดผลที่ชัดเจนและครอบคลุม 2) ด้านความเหมาะสม พบว่า ร่างข้อเสนอเชิงนโยบายนี้มีหลายประเด็นที่เหมาะสมน่าสนใจ

โดยมีข้อเสนอแนะว่า แนวทางการพัฒนาครูไม่ควรให้กระบวนการต่อการเรียนการสอน แต่ควรมีการพัฒนาครูและนักเรียนไปพร้อมๆ กัน หรือได้ทั้งคุณภาพครูและคุณภาพผู้เรียน 3) ด้านความสอดคล้อง พบว่า ข้อเสนอเชิงนโยบายมีความสอดคล้องกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีข้อเสนอแนะว่า ควรเพิ่มการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้เห็นจุดอ่อนที่มีอยู่ในปัจจุบันและได้แนวทางพัฒนาในอนาคต ควรมีการหาความต้องการจำเป็นซึ่งจะทำให้ได้หลักสูตรการฝึกอบรมที่สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของครู 4) ด้านความชัดเจน ผู้ทรงคุณวุฒิมีข้อเสนอแนะว่า ข้อเสนอเชิงนโยบายควรจัดเป็นหมวดหมู่และมี 3 ส่วนคือ นโยบายเร่งด่วน นโยบายที่ต้องใช้เวลานาน นโยบายที่ทำได้ยาก และการใช้ “ควรจะ” หรือ “น่าจะ” นั้นยังไม่มีน้ำหนักพอ ควรกำหนดประเด็นสำคัญแล้วเสนอแนวทางแก้ไขให้ชัดเจนและเป็นระบบในทุกเรื่อง 5) ด้านความเป็นประโยชน์ พบว่า ร่างข้อเสนอเชิงนโยบายมีประโยชน์ต่อการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพที่สามารถจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้ โดยมีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการติดตามและประเมินผลการพัฒนาครูอย่างเป็นระบบ และ 6) ด้านความเป็นไปได้ พบว่า ร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้เป็นกรอบแนวทางสำหรับการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยมีข้อเสนอแนะว่า ควรคิดอกกรอบ เปลี่ยนแนวคิดใหม่ ควรทำข้อเสนอเชิงนโยบายที่มุ่งพัฒนาครูแนวใหม่ การบริหารโรงเรียนแนวใหม่ การปรับกระบวนการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงกับระบบอื่นที่อยู่นอกกระทรวงศึกษาธิการ

5.2.3 ผลการปรับปรุงร่างข้อเสนอเชิงนโยบายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ครั้งที่ 1 สรุปได้ว่า ร่างข้อเสนอเชิงนโยบายยังคงมี 4 ประเด็นเช่นเดิม คือ 1) จัดระบบและกลไกในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพสามารถจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการและสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลถึงคุณภาพผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) พัฒนาระบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา 3) จัดระบบการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา และ 4) จัดระบบการส่งเสริมสร้างขวัญกำลังใจและความก้าวหน้าในวิชาชีพของครูและบุคลากรทางการศึกษา และให้ปรับยุทธศาสตร์การดำเนินงาน เป็นมาตรการเร่งด่วน และมาตรการระยะยาวโดยข้อเสนอเชิงนโยบายประเด็นที่ 1 มีมาตรการ 12 ข้อ เป็นมาตรการเร่งด่วน 6 ข้อ และมาตรการระยะยาว 6 ข้อ ข้อเสนอเชิงนโยบายประเด็นที่ 2 มีมาตรการ 12 ข้อ เป็นมาตรการเร่งด่วน 2 ข้อ และมาตรการระยะยาว 10 ข้อ ข้อเสนอเชิงนโยบายประเด็นที่ 3 มีมาตรการ 13 ข้อ เป็นมาตรการเร่งด่วน 2 ข้อ และมาตรการระยะยาว 11 ข้อ และข้อเสนอเชิงนโยบายประเด็นที่ 4 มีมาตรการเร่งด่วน 5 ข้อ

5.3 ผลการพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ประกอบด้วย

5.3.1 ผลการประเมินเชิงวิพากษ์ร่างข้อเสนอเชิงนโยบายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ครั้งที่ 2 โดยบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการใช้ การส่งเสริม และ

การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา สรุปผลการประเมินได้ดังนี้

- 1) **ด้านความครอบคลุม** พบร่วมกันว่า มาตรการในข้อเสนอเชิงนโยบายบางข้อยังขาดความครอบคลุมหน่วยงาน หรือระบบที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาครู ขาดนโยบายที่เด่นชัดเพื่อการพัฒนาครูที่เป็นพนักงานราชการ และครูอัตราจ้าง ยังไม่ครอบคลุมวงจรเกี่ยวกับครูทั้งระบบ ควรดำเนินถึงหน่วยผลิต หน่วยใช้ และพัฒนาครู 2) **ด้านความเหมาะสม** พบร่วมกันว่า ร่างข้อเสนอเชิงนโยบายควรใช้ภาษาที่เหมาะสม กับลักษณะของมาตรการ และจัดเรียงลำดับมาตรการให้เหมาะสม 3) **ด้านความสอดคล้อง** พบร่วมกันว่า ข้อเสนอเชิงนโยบายทุกข้อมีความสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา ข้อจำกัดในการดำเนินการ บริบททางการศึกษา และแนวโน้มในอนาคตของการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา และให้ข้อเสนอแนะว่าควรมีการสำรวจปัญหาและความต้องการต่อการพัฒนาของครูและบุคลากรทางการศึกษาอยู่ในมาตรการนี้ และมาตรการบางข้อควรต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ความเป็นไปได้ และองค์ประกอบความเป็นจริงโดยอาจมีมาตรการเชิงนิเวศกรรม 4) **ด้านความชัดเจน** พบร่วมกันว่า ข้อเสนอเชิงนโยบายส่วนใหญ่มีความชัดเจนดี แต่บางประเด็นสามารถเขียนให้มีความชัดเจนมากขึ้นได้ โดยการปรับเปลี่ยนภาษา เพิ่มหรือตัดข้อความบางข้อความเพื่อให้มีความชัดเจนขึ้น 5) **ด้านความมีประโยชน์** พบร่วมกันว่า ข้อเสนอเชิงนโยบายส่วนใหญ่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา หากสามารถนำมามาตรการไปสู่การปฏิบัติให้ได้จริง และ 6) **ด้านความเป็นไปได้** พบร่วมกันว่า ข้อเสนอเชิงนโยบายมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ และให้ข้อเสนอแนะในประเด็นที่อาจทำได้ยาก เช่น มาตรการที่กำหนดให้มีการมอบหมาย

ภาระงานสอนให้สอดคล้องกับวิชาเอก ความถนัด หรือความเชี่ยวชาญของครู อาจมีปัญหาในทางปฏิบัติเพื่อระการบรรจุแต่งตั้ง โยกย้าย เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งสถานศึกษาอาจได้บุคลากรที่ไม่ตรงกับสาขาวิชาที่ต้องการ และการขับเคลื่อนนโยบายบางเรื่องจำเป็นต้องมีองค์กรหรือหน่วยงานเฉพาะ หากไม่สามารถจัดตั้งองค์กรในลักษณะดังกล่าวได้ มาตรการที่กำหนดไว้ก็ไม่สามารถดำเนินการให้สำเร็จได้

5.3.2 ผลการปรับปรุงร่างข้อเสนอเชิงนโยบายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ครั้งที่ 2 สรุปได้ว่า ข้อเสนอเชิงนโยบายมี 4 ประเด็น คือ ข้อ 1) จัดระบบและกลไกในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพสามารถจัดการเรียนการสอนการบริหารจัดการและสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลถึงคุณภาพผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพมีมาตรการ 11 ข้อ แบ่งเป็นมาตรการเร่งด่วน 6 ข้อ และมาตรการระยะยาวย 5 ข้อ 2) พัฒนาระบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษามีมาตรการ 11 ข้อ แบ่งเป็นมาตรการเร่งด่วน 4 ข้อ และมาตรการระยะยาวย 7 ข้อ 3) จัดระบบการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษามีมาตรการ 12 ข้อ แบ่งเป็นมาตรการเร่งด่วน 3 ข้อ และมาตรการระยะยาวย 9 ข้อ 4) จัดระบบการเสริมสร้างขวัญกำลังใจและความก้าวหน้าในวิชาชีพของครูและบุคลากรทางการศึกษา มีมาตรการ 6 ข้อ แบ่งเป็นมาตรการเร่งด่วน 2 ข้อ และมาตรการระยะยาวย 4 ข้อ ข้อเสนอเชิงนโยบายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา มีมาตรการทั้งสิ้น 40 มาตรการ

แบ่งเป็นมาตรการเร่งด่วน 15 มาตรการ และมาตรการระยะยาวย 25 มาตรการ รายละเอียดของข้อเสนอเชิงนโยบายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา มีดังนี้

6. ข้อเสนอเชิงนโยบายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

ข้อเสนอเชิงนโยบายประเด็นที่ 1 จัดระบบและกลไกในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพสามารถจัดการเรียนการสอน บริหารจัดการและสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลถึงคุณภาพผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรการเร่งด่วน

1) กระทรวงศึกษาธิการ ยกระดับสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา (สคบศ.) ให้เป็นองค์กรกลางระดับชาติที่มีขีดความสามารถและบทบาทในการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยจัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับครูและบุคลากรทางการศึกษา วางแผนการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษารายบุคคลทั้งระบบ จัดทำหลักสูตร ดำเนินการฝึกอบรม สร้างเครือข่าย รวมทั้งประสานงาน กำกับติดตาม ประเมินผลและให้การรับรองหลักสูตรฝึกอบรม

2) สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) เร่งรัด ปรับปรุงหลักเกณฑ์การคัดเลือก

ผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา โดยให้ความสำคัญด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ ยึดหลักความถูกต้อง โปร่งใส และยุติธรรม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา พัฒนาผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาให้เป็นผู้นำทางวิชาการ โดยใช้รูปแบบวิธีการที่หลากหลายที่ส่งผลต่อการพัฒนาอย่างแท้จริง มีการกำกับติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

3) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เร่งรัดพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีการปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ทางวิชาชีพที่ทันต่อความก้าวหน้าและวิทยาการ มีความรู้ความสามารถในด้านเนื้อหา และทักษะการจัดการเรียนรู้ให้ตรงกับภาระงานที่รับผิดชอบ สามารถจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วิธีการหาความรู้มากกว่าเรียนรู้เนื้อหาสาระเพียงอย่างเดียว (teach less, learn more) มีความสามารถในการจัดการชั้นเรียน การสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนให้สนุกและท้าทาย การวัดประเมินผล การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ การบริหารจัดการ และการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ โดยการพัฒนาตั้งกล่าวต้องไม่กระทบต่อเวลาในการจัดการเรียนการสอน

4) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เร่งรัดพัฒนาครูให้เกิดความตระหนักและมีจิตสำนึกรักในหน้าที่ ประพฤติปฏิบัติตามเป็นแบบอย่างที่ดีตามหลักคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ และสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อปลูกฝัง อบรม ขั้ด gele ผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรม มี

นิสัยรักการอ่าน และมีสมรรถนะที่จำเป็นในด้านการสื่อสาร การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และการใช้ทักษะชีวิตอื่นๆ

5) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เร่งรัดพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียน การสอนและการบริหารจัดการของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน โดยเชื่อมโยงกับความก้าวหน้าทางวิชาชีพของครูและบุคลากรทางการศึกษา

6) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เร่งรัดจัดระบบส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาพัฒนาครูบรรจุใหม่ให้มีศักยภาพในการปฏิบัติหน้าที่ เกิดทักษะความเป็นครู มีจิตวิญญาณความเป็นครู โดยจัดให้ครูเก่งครูดีมาเป็นครูพี่เลี้ยงดูแลครูบรรจุใหม่ หรือจัดให้มีระบบสนับสนุนอื่นๆ

มาตรการระยะยาว

7) กระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษากับสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานต่างๆ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

8) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีทักษะการจัดการชีวิตและการจัดการทางวิชาชีพ โดยปรับเปลี่ยนกระบวนการคิด เสริมสร้างวัฒนธรรม คุณภาพ และการพัฒนาทักษะการบริหารจัดการ ด้านการเงิน เวลา และการปฏิบัติงาน

9) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ส่งเสริมและพัฒนาครุและศึกษานิเทศก์ให้เป็นผู้นำทางวิชาการ (master teacher and master supervisor) ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนในสถานศึกษา ของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยทบทวน ปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือก การพัฒนา และการส่งเสริมการปฏิบัติงาน ตลอดจน การขยายผลสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกัน

10) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ส่งเสริมและพัฒนาให้สถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ครุและบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ โดยใช้เครือข่าย การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาครุและบุคลากรทางการศึกษาให้มีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนและการจัดการศึกษา

11) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และหน่วยงาน อื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ร่วมกับสถาบันผลิตครุware แผนการผลิตครุให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุหา ความต้องการการใช้ครุของประเทศไทย และวิสัยทัศน์การผลิตครุระดับนานาชาติ ติดตามประเมิน คุณภาพบัณฑิตครุให้เป็นระบบอย่างต่อเนื่อง ปรับปรุงหลักสูตรและ กระบวนการผลิตครุให้มีความเข้มข้นด้านวิชาการ ให้มีความรู้ความ สามารถด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ การพัฒนาสื่อนวัตกรรมการเรียนการสอน การวัด และประเมินผลการเรียนรู้ จิตวิทยาการเรียนรู้ และสามารถสร้าง บรรยากาศในการเรียนรู้ให้สนุกและท้าทาย รวมทั้งมีจิตวิญญาณ ความเป็นครุ ไฟเรียนรู้และมีจรรยาบรรณวิชาชีพ

ข้อเสนอเชิงนโยบายประเด็นที่ 2 พัฒนาระบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพเอื้อต่อการปฏิบัติงานของครุและบุคลากรทางการศึกษา

มาตรการเร่งด่วน

1) กระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกัน กำหนดสมรรถนะหลักของครุและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็น เอกภาพ เพื่อใช้เป็นหลักและแนวทางในการวางแผน พัฒนา ประเมิน ครุและบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ ที่สามารถจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และ เชื่อมโยงกับความก้าวหน้าทางวิชาชีพของครุและบุคลากรทาง การศึกษา

2) กระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับ การจัดการศึกษา เร่งรัด กำกับ ติดตาม ให้มีการดำเนินการตาม แนวทางการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครุระยะสั้น ในเรื่องเกี่ยวกับ การขอคืนอัตราเงินเดือน การจัดสรรบุคลากรสายสนับสนุนการสอน การปรับเกณฑ์การกำหนดอัตราครุใหม่ รวมทั้งให้มีแนวทางในการ ขยายเวลาอายุราชการของครุและบุคลากรทางการศึกษา

3) สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครุและบุคลากร ทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) เร่งรัดปรับปรุงหลักเกณฑ์วิธีการสรรหา ศึกษานิเทศก์ให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุหาและความต้องการสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับ การจัดการศึกษา เร่งรัดจัดอัตราがらงและพัฒนาศึกษานิเทศก์ เพื่อ

ให้ได้ศึกษานิเทศก์เพียงพอและมีความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติการกิจนิเทศการเรียนการสอนแต่ละกลุ่มสารการเรียนรู้

4) สถานศึกษาเร่งรัดจัดระบบการทำงาน ระบบการนิเทศภายใน ปัจจัยและบรรยายกาศให้อื้อต่อการทำงานของครูและมอบหมายภาระงานสอนให้สอดคล้องกับวิชาเอก ความถนัด หรือความเชี่ยวชาญของครู

มาตรการระยะยาว

5) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้หน่วยงานในสังกัดพัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษาให้เข้มแข็งอื้อต่อการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้วยรูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย โดยการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ การใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการ การพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพ และการจ้างหน่วยงานภายนอกมาดำเนินงานสนับสนุนการเรียนการสอน

6) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา กำหนดภารกิจหลักของสถานศึกษาให้มุ่งจัดการศึกษาตามหลักสูตรและได้คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา วิเคราะห์และกำหนดภาระงานของครูให้ชัดเจน โดยมุ่งเน้นงานด้านการเรียนการสอนเป็นสำคัญ มีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบให้ครูปฏิบัติตามภาระงานสอนที่กำหนดได้อย่างแท้จริง

7) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปรับหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษาให้มีความเสมอภาคและ

เป็นธรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน

8) หน่วยงานพัฒนาและหน่วยงานใช้ครูและบุคลากรทางการศึกษาร่วมดำเนินการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ผ่านการพัฒนาเป็นรายบุคคลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนาและส่งเสริมความก้าวหน้าของครูและบุคลากรทางการศึกษา

9) สำนักงานเลขานุการครุสภากปรับปรุง หลักเกณฑ์ วิธีการออกแบบการต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทางการศึกษาที่เป็นใบประกอบวิชาชีพเฉพาะทาง/สาขาวิชา ให้เป็นระบบและมีมาตรฐาน โดยคำนึงถึงคุณภาพการศึกษาเป็นสำคัญ

10) กระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดให้มีระบบและกลไกในการส่งเสริมสนับสนุนและตรวจสอบการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีวิทยฐานะระดับต่างๆ ให้สามารถปฏิบัติงานและรักษามาตรฐานการปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับวิทยฐานะที่ได้รับ

11) สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) ปรับปรุง หลักเกณฑ์และวิธีการย้ายครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยยึดหลักความถูกต้อง โปร่งใส ยุติธรรม และคำนึงถึงผลกระทบต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอน

ข้อเสนอเชิงนโยบายประเด็นที่ 3 จัดระบบการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้อี่อต่อการปฏิบัติงานของครุและบุคลากรทางการศึกษา

มาตรการเร่งด่วน

1) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครุและบุคลากรทางการศึกษา ปรับระบบและโครงสร้างการบริหารงานนิเทศการศึกษาในส่วนกลาง เพื่อให้เกิดการประสาน เชื่อมโยง ส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติการนิเทศในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

2) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเร่งรัดให้หน่วยงานในสังกัดพัฒนาระบบการนิเทศการศึกษาและการเรียนการสอนให้มีความเข้มแข็ง ทั้งการนิเทศภายในและการนิเทศจากภายนอก โดยใช้รูปแบบการนิเทศที่หลากหลาย รวมทั้งจัดปัจจัยสนับสนุนการดำเนินงานให้เพียงพอตามบริบทของพื้นที่

3) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เร่งจัดระบบการบริหารจัดการหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ มีการประสาน เชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เกิดความพร้อมและความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตรที่ตรงกัน โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการหลักสูตร ให้ความสำคัญกับการเตรียมความพร้อมของครุ ผู้บริหาร บุคลากรทางการศึกษา และ

สนับสนุนสื่อ วัสดุ เอกสารประกอบหลักสูตร เพื่อให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรการระยะยาวยา

4) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง กับการจัดการศึกษา และสถานศึกษาสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพครุในด้านการผลิตและการใช้สื่อนวัตกรรมการเรียนการสอน และส่งเสริมสนับสนุนให้ครุใช้สื่อนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอน ให้หลากหลาย รวมทั้งจัดกิจกรรมยกย่องเชิดชูเกียรติครุที่มีผลงานด้านสื่อนวัตกรรมการเรียนการสอนดีเด่น

5) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมทางการนิเทศอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทและสภาพการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาและสังคม โดยจัดสรรทุนอุดหนุนการวิจัย จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้จัดอบรมให้ความรู้

6) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานส่งเสริมสนับสนุนให้มีการตั้งศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ของครุในระดับจังหวัดและระดับเขตพื้นที่การศึกษาโดยเป็นเครือข่ายเชื่อมโยงกับสถาบันการเรียนรู้ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสนับสนุนให้มีการพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพครุ โดยรวมกลุ่มเป็นชุมชนวิชาชีพ/สมาคมครุเฉพาะทางทั้งในระดับสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา จังหวัด และประเทศ

7) กระทรวงศึกษาธิการผลักดันให้มีการจัดตั้งคลังสมองครูแห่งชาติ เป็นศูนย์รวมประสบการณ์และผลงานของครูดี ครูเก่ง ครูเชี่ยวชาญ ครูภูมิปัญญา สำหรับส่งเสริมให้เกิดเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และพัฒนาวิชาชีพครูให้มีมาตรฐานสูงขึ้น

8) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ร่วมกันสร้างเครือข่ายแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายกับหน่วยงาน/องค์กร/ชุมชน/เอกชน เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาและครูใช้ประโยชน์ร่วมกันในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และสนับสนุนให้สถานศึกษาพัฒนาห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้สำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานเพื่อใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

9) กระทรวงศึกษาธิการสนับสนุนให้มีเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการสถาบันอุดมศึกษา สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา (สคบศ.) องค์กรเอกชน และหน่วยงานต่างๆ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน พัฒนาสื่อนวัตกรรมการเรียนการสอน และการวัดประเมินผล

10) กระทรวงศึกษาธิการประสาน ส่งเสริม สนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาทางครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ปรับพัฒกิจการให้บริการทางวิชาการ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสถานศึกษา โดยจัดงานนิเทศทางการศึกษาและการนิเทศการเรียนการสอนในสถานศึกษาให้เป็นภาระงานสำหรับอาจารย์ผู้ให้การนิเทศ

11) รัฐจัดตั้งสถานีโทรทัศน์สำหรับครู (Teacher TV) ในลักษณะโทรทัศน์สาธารณะ (Free TV) เพื่อเป็นช่องทางในการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนที่ครูสามารถเข้าถึงได้อย่างทั่วถึง

12) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง กับการจัดการศึกษา และสถานศึกษาสร้างกลไกส่งเสริมสนับสนุนให้พ่อแม่ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมเห็นความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและเข้ามามีส่วนร่วมในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ รวมทั้งเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เยาวชน

ข้อเสนอเชิงนโยบายประเด็นที่ 4 จัดระบบการเสริมสร้างขวัญกำลังใจและความก้าวหน้าในวิชาชีพของครูและบุคลากรทางการศึกษา

มาตรการเร่งด่วน

1) รัฐเร่งรัดสนับสนุนให้มีการจัดตั้งกองทุนพัฒนาและกองทุนส่งเสริมครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 และนำผลประโยชน์จากการกองทุนมาใช้ในการพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

2) กระทรวงศึกษาธิการเร่งปรับระบบการประเมินวิทยฐานะของครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลงานทางวิชาการของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เน้น

กระบวนการจัดการเรียนการสอนและผลการพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมทั้งจัดให้มีกลไกการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการเลื่อนวิทยฐานะให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและสอดคล้องกับจรรยาบรรณวิชาชีพครู

มาตรการระยะยา

3) กระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาจัดระบบส่งเสริมสนับสนุนความก้าวหน้าทางวิชาชีพของครูและบุคลากรทางการศึกษา ส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีโอกาสได้รับการพัฒนาในรูปแบบต่าง ๆ อย่างทั่วถึง และเป็นธรรม โดยเชื่อมโยงกับการเลื่อนวิทยฐานะ การต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพของครูและบุคลากรทางการศึกษา

4) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา และสถานศึกษาเสริมสร้างวัฒนธรรมการทำงานที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของครูและบุคลากรทางการศึกษา

5) กระทรวงศึกษาธิการปรับระบบการยกย่องเชิดชูเกียรติครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นคนเก่ง คนดี มีจิตวิญญาณ รักและผูกพันต่อวิชาชีพทางการศึกษา เพื่อเสริมสร้างให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีขวัญและกำลังใจในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

6) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจัดระบบส่งเสริมความก้าวหน้า ความมั่นคงในวิชาชีพครู และการยกย่องเชิดชูเกียรติให้กับพนักงานราชการและครุอัตราร้าว

7. เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ

ข้อเสนอเชิงนโยบายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาจะประสบความสำเร็จได้เมื่อยกับเงื่อนไขดังต่อไปนี้

1. รัฐบาลกำหนดให้การพัฒนาคุณภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นภาระแห่งชาติ โดยส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาและจัดสรรงรรพยายามเพื่อการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพ

2. กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้มีคณะกรรมการระดับชาติขึ้นเคลื่อนนโยบายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ โดยกำหนดหลักเกณฑ์ แนวทางการปฏิบัติ และกำหนดติดตามการดำเนินการตามนโยบายให้มีเอกภาพ และมีประสิทธิภาพ

3. สำนักงานเลขานุการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประธาน ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการนำข้อเสนอเชิงนโยบายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ รวมทั้งมีการติดตามและประเมินผลนโยบายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อพัฒนานโยบายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในโอกาสต่อไป

4. หน่วยงานที่มีบทบาทหน้าที่และเกี่ยวข้องกับการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกหน่วยงาน ควรได้ศึกษาวิเคราะห์นโยบายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อจะได้ใช้เป็นกรอบแนวทางในการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

5. กระทรวงศึกษาธิการโดยสถาบันพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา (สคบศ.) ต้องประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่

เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำระบบสารสนเทศ และเครือข่ายส่งเสริมสนับสนุน
การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

6. กระทรวงศึกษาธิการทบทวนและปรับปรุง กฎ ระเบียบ
ข้อบังคับและแนวปฏิบัติให้อื้อต่อการพัฒนาครูและบุคลากรทาง
การศึกษา

7. สำนักงานเลขานุการสภาการศึกษาประชาสัมพันธ์ข้อเสนอ
เชิงนโยบายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ครู บุคลากร
ทางการศึกษา ประชาชน พ่อแม่ ผู้ปกครอง สื่อมวลชนและทุกภาคส่วน
ของสังคมได้รับทราบอย่างกว้างขวางทั่วถึง เพื่อให้เกิดการสนับสนุน
การดำเนินงานตามนโยบาย

จากข้อเสนอเชิงนโยบายดังกล่าวสรุปได้ดังแผนภาพต่อไปนี้

บรรณานุกรม

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ สรุปผลการวิจัยการจัดการเรียนการสอนพื้นฐาน พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545.

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. แผนยุทธศาสตร์การยกระดับคุณภาพครุทั่งระบบ 2552 (เอกสารอัสดง)

พิชิต ฤทธิ์จรูญและคณะ. (2552). สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา。

พิมพันธ์ เดชะคุปต์และพรทิพย์ แข่งขัน. (2551). รายงานการวิจัยสมรรถนะครุและแนวทางการพัฒนาครุในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง. กรุงเทพฯ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา。

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงาน. แผนปฏิบัติราชการ 4 ปี พ.ศ. 2551-2554 กระทรวงศึกษาธิการ (เอกสารอัสดง).

มนตรี จุพาวัฒนกุล.(2543). นโยบายการผลิตและการพัฒนาครุ. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

เลขานุการสภาพการศึกษา, สำนักงาน (2548) นโยบายการจัดการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาส. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.

เลขานุการสภาพการศึกษา, สำนักงาน (2552). การดำเนินงานตามหมวด 7 : ครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา พระราชนิยมติการศึกษาแห่งชาติ ..... (2552) (ร่าง) โครงการจัดตั้งสถาบันครุศึกษาแห่งชาติ. (เอกสารอัดสำเนา) ..... (2551) สถิติการศึกษาของประเทศไทย ปีการศึกษา 2550. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.

สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา รายงานประจำปี 2550.

ยุทธศาสตร์การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ปี 2549-2551. (เอกสารอัดสำเนา)

ศุภชัย ยะประภา. (2538) นโยบายสาธารณะ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมหวัง พิธิyanวัฒน์. (2543). ข้อเสนอเชิงนโยบายการผลิตและพัฒนาครู. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขานุการสภาพการศึกษา.

<http://www.obec.go.th> ข้อมูลแผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง 2555 แผนพื้นที่เศรษฐกิจ ระยะที่ 2 : 2553-2555

http://www3.ipst.ac.th/annual_report.htm

(http://www.kroobannok.com/view.php?article_id=3153)

คำสั่งสำนักงานเลขานุการสภาพการศึกษา ที่ 39 / 2551

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการวิจัยโครงการวิจัยและพัฒนานโยบายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ตามที่สำนักงานเลขานุการสภาพการศึกษาได้อนุมัติการดำเนินงานตามโครงการวิจัยและพัฒนานโยบายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ปีงบประมาณ 2551 นั้น

เพื่อให้การดำเนินงานตามโครงการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบังเกิดผลงานที่มีคุณภาพ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการวิจัยโครงการวิจัยและพัฒนานโยบายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ประกอบด้วย

1. คณะกรรมการ

- 1.1 ที่ปรึกษาด้านระบบการศึกษา
(นางสาวสุทธาสินี วัชรบูล)
- 1.2 ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้
(นางสาวจิรพรรณ ปุณณกานต์)

2. คณะกรรมการดำเนินการวิจัย

- 2.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิชิต ฤทธิ์จุล
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
- 2.2 ดร.ชูชาติ พ่วงสมจิตร
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

2.3 ดร.เก็จกนก เอื้อวงศ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	คณะทำงาน
2.4 ดร.นงเยาว์ อุทุมพร มหาวิทยาลัยราชภัฏชนบุรี	คณะทำงาน
2.5 นางสาวสมรัชนีกิร อ่องเอิน สำนักงานเลขานุการสภากาражศึกษา	คณะทำงานและ เลขานุการ
2.6 นางสาวสุวิมล เล็กสุขศรี สำนักงานเลขานุการสภากาражศึกษา	คณะทำงานและ ผู้ช่วยเลขานุการ
2.7 นายสำเนา เนื้อห้อง สำนักงานเลขานุการสภากาражศึกษา	คณะทำงานและ ผู้ช่วยเลขานุการ
2.8 นางกนกพร ถนอมกลิ่น สำนักงานเลขานุการสภากาражศึกษา	คณะทำงานและ ผู้ช่วยเลขานุการ

หน้าที่

- ให้คณะทำงานที่ได้รับการแต่งตั้งมีบทบาทหน้าที่ ดังต่อไปนี้
- วางแผนการดำเนินงานวิจัยตลอดโครงการ
  - ดำเนินการวิจัยตามแผนงานที่กำหนด
  - จัดทำเอกสารรายงานวิจัยเสนอต่อสำนักงานเลขานุการสภากาражศึกษา

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 23 พฤษภาคม 2551

๐๑๕๙ ๒
(นายยิ่รุ่ง จันทวนิช)
เลขานุการสภากาражศึกษา

คณะผู้จัดทำ	
ศาสตราจารย์พิเศษธงทอง จันทรงสุ	เลขาธิการสภากาражศึกษา
นางสาวสุทธาสินี วัชรบูล	รองเลขาธิการสภากาражศึกษา
นางสาวจิรพรรณ ปุณเกษ์	ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการศึกษา และพัฒนาการเรียนรู้ (พฤษภาคม 2551 - ตุลาคม 2552)
นางโสภณา ตาแก้ว	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายด้านพัฒนา คุณภาพและมาตรฐานการศึกษา (พฤศจิกายน 2552 - ปัจจุบัน)

คณะทำงาน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิชิต ฤทธิ์จุณ	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
ผศ.ดร.ชูชาติ พ่วงสมจิตร์	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช
ดร.เก็จกนก เอื้อวงศ์	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช
ดร.นงเยาว์ อุทุมพร	มหาวิทยาลัยราชภัฏชนบุรี
นางสาวสมรัชนีกิร อ่องเอิน	หัวหน้ากลุ่มนโยบายพัฒนาครุศาสตร์ และบุคลากรทางการศึกษา สกศ.
นายสำเนา เนื้อห้อง	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ สกศ.
นางสาวสุวิมล เล็กสุขศรี	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ สกศ. (พฤษภาคม 2551 - ตุลาคม 2552)
นางสาวจักษณา อธิรัตน์ปัญญา	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ สกศ. (พฤษภาคม 2552-ปัจจุบัน)
นางกนกพร ถนอมกลิ่น	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ สกศ. (พฤษภาคม 2551 - ตุลาคม 2552)
นางสาวพิกุล กันทะวงศ์	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ สกศ.
ดร.อาภาพร สิงหาราช	ผู้ช่วยนักวิชาการ สกศ. (พฤศจิกายน 2552 - ปัจจุบัน)

คณะผู้จัดทำ (ต่อ)

คณะบรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิชิต ฤทธิ์จูญ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
นายสำเนา เนื้อหอง นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ สกศ.
ดร.อาภาพร สิงหาราช ผู้ช่วยนักวิชาการ สกศ.